

Nr 89

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av statens trafiksäkerhetsverk m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(4:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under sjätte huvudtiteln (bilaga 8, punkt C 1) föreslagit riksdagen att, i avvaktan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1967/68 beräkna till Trafiksäkerhetsmyndighet m. m. ett anslag av 11 500 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 55, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 mars 1967, *dels* föreslagit riksdagen att besluta att den 1 januari 1968 skall inrättas en myndighet med namnet statens trafiksäkerhetsverk i huvudsaklig överensstämmelse med vad departementschefen i statsrådsprotokollet förorddat, *dels* föreslagit riksdagen att besluta att den 1 januari 1968 skall inrättas en myndighet med namnet transportnämnden i huvudsaklig överensstämmelse med vad departementschefen i statsrådsprotokollet förorddat, *dels* föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att på personalförteckning för statens trafiksäkerhetsverk föra upp tjänster på löneplan C i enlighet med vad departementschefen i statsrådsprotokollet föreslagit, *dels* föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de övergångsanordningar som fordras med anledning av inrättandet av statens trafiksäkerhetsverk och transportnämnden, *dels* berett riksdagen tillfälle att avge yttrande med anledning av vad departementschefen har anfört rörande körkort och trafikutbildning, *dels* föreslagit riksdagen godkänna av departementschefen förordade grunder för statsbidrag till förhyrning av stadigvarande undervisningsmateriel vid yrkesskolor, *dels* föreslagit riksdagen att för budgetåret 1967/68 avseende tiden den 1 juli—den 31 december 1967 på driftbudgeten under sjätte huvudtiteln anvisa a) till Statens bilinspektion: Avlöningar ett förslagsanslag av 553 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen, b) till Statens bilinspektion: Omkostnader ett förslagsanslag av 161 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen, c) till Statens bilinspektion: Uppdragsverksamhet ett förslagsanslag av 2 822 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen, d) till Statens biltrafiknämnd: Avlöningar ett förslagsanslag av 613 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen, e) till Statens biltrafiknämnd: Omkostnader ett förslagsanslag av

1 — *Bihang till riksdagens protokoll 1967. 6 saml. Nr 89*

61 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen, *dels* föreslagit riksdagen att för budgetåret 1967/68 avseende tiden den 1 januari—den 30 juni 1968 på driftbudgeten under sjätte huvudtiteln anvisa a) till Statens trafiksäkerhetsverk: Förvaltningskostnader ett förslagsanslag av 906 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen, b) till Statens trafiksäkerhetsverk: Uppdragsverksamhet ett förslagsanslag av 3 993 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen, c) till Transportnämnden: Förvaltningskostnader ett förslagsanslag av 274 000 kr., därav tre fjärdedelar att avräknas mot automobilskattemedlen, d) till Vissa kostnader för arbetstidsinspektion ett förslagsanslag av 478 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen, *dels ock* föreslagit riksdagen att till Vissa kostnader för utbildning av trafikskolepersonal för budgetåret 1967/68 på driftbudgeten under sjätte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 1 600 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

Propositionen nr 55 har hänvisats till statsutskottet utom vad den avser körkort och trafikutbildning, i vilka delar den hänvisats till lagutskott. Statsutskottet har sålunda i förevarande sammanhang behandlat avsnitt II. Ny trafiksäkerhetsmyndighet m. m. och avsnitt III. Körkort och trafikutbildning m. m., delarna angående personalutbildning och trafikundervisningen i skolan samt förarutbildning i vad avser vidareutbildningen för högre förar-kompetens.

I anslutning härtill har utskottet behandlat vissa motionsledes framförda yrkanden, nämligen

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Eric Gustaf Peterson* och *Erik Filip Petersson* (I: 727) och den andra inom andra kammaren av fru *Nettelbrandt m. fl.* (II: 911), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen vid sin behandling av proposition nr 55 måtte besluta 1. att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förslag till inrättande av en utredningssektion inom trafiksäkerhetsverkets trafik- och informationsbyrå med det syfte och de arbetsuppgifter som angivits i motionerna; 2. att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en vidgad och intensifierad TV-undervisning på trafiksäkerhetsområdet, främst inom grundskolan; 3. att lekmannastyrelsen inom statens trafiksäkerhetsverk skall bestå av sex ledamöter jämte verkets chef i enlighet med utredningens förslag;

dels två likalydande motioner väckta den ena inom första kammaren av herr *Strandberg m. fl.* (I: 728) och den andra inom andra kammaren av herrar *Cassel* och *Bengtson* i Solna (II:909), i vilka hemställts att riksdagen vid behandlingen av prop. 1967: 55 i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhänga om ökat stöd åt undervisning av barn på förskolestadiet samt i övrigt beakta vad i motionerna framförts;

dels en inom andra kammaren av herr *Jansson m. fl.* väckt motion (II: 910), vari föreslagits 1. att riksdagen — med bifall i övrigt till Kungl. Maj:ts pro-

position nr 55 om inrättandet av statens trafiksäkerhetsverk — måtte uttala att den i propositionen föreslagna arbetstidsinspektionen skall handhavas av trafiksäkerhetsverket; 2. att i fråga om trafikundervisningen i skolan bifalla den av utredningen föreslagna målsättningen; 3. att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förslag till 1968 års riksdag rörande en skyndsamt utbyggnad av trafikyrkesskolor och jämförlig utbildning för den yrkesmässiga trafikens behov;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Isacson* (I: 726) och den andra inom andra kammaren av herr *Cassel* (II: 908), i vilka hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om att en central undervisningsenhet inrättas för trafikskolepersonal, besiktningsmän och trafikpolisier.

Vidare har utskottet i förevarande sammanhang behandlat två vid början av årets riksdag väckta likalydande motioner, den ena inom första kammaren av herrarna *Bengtson* och *Dahlén* (I: 657) och den andra inom andra kammaren av herrarna *Ohlin* och *Hedlund* (II: 846), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om tillståndet av en parlamentarisk utredning i trafiksäkerhetsfrågor, vari bör beaktas bl. a. behovet av a) ökad satsning på trafikundervisning i grundskolan via TV, b) översyn av körskolornas och körskolelitteraturens faktaunderlag och i samband därmed att realistiska normer för beräkning av omkörningssträckor m. m. utarbetas, c) skydd för fotgängare genom krav på användning av ljusreflexer på obelyst väg, d) kartläggning av de handikappades situation i trafiken, e) lagstiftning om att samtliga personbilar vid yrkesmässig försäljning skall vara försedda med säkerhetsbälten av godkänd typ samt f) en ökad trafikövervakning, kombinerad med hastighetsbegränsningar, differentierade efter vägarnas kapacitet.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden får utskottet hänvisa till motionerna II: 911, I: 728, II: 910, II: 908 och II: 846.

Utskottet. I förevarande proposition föreslås — på grundval av ett av bilförarutredningen och körtidsutredningen framlagt betänkande (SOU 1965: 43) — att en särskild trafiksäkerhetsmyndighet för vägtrafiken, statens trafiksäkerhetsverk, inrättas den 1 januari 1968. Till verket anses i första hand böra hänföras sådana centrala arbetsuppgifter inom trafiksäkerhetens område som från organisatorisk och funktionell synpunkt med fördel kan sammanföras. Bl. a. föreslås verket från väg- och vattenbyggnadsstyrelsens trafikbyrå överta de arbetsuppgifter som avser besiktningsärenden, körkorts- och utbildningsärenden samt ärenden rörande trafikreglering och vägmärken. Vidare skall statens bilinspektion i sin helhet överföras till det nya verket liksom högertrafikkommissionens vid utgången av år 1967 kvarstående arbetsuppgifter och befogenheter.

Verksamheten inom den centrala administrationen föreslås fördelad på 1* — *Bihang till riksdagens protokoll 1967. 6 saml. Nr 89*

fyra byråer, nämligen trafik- och informationsbyrån, fordonsbyrån, körkortsbyrån och kanslibyrån. För förarprov och fordonsbesiktning m. m. föreslås en regional organisation med sju distrikt. Det förutsätts få ankomma på verket självt att fastställa stations- och mottagningsorter inom distrikten.

Verkets ledning skall utgöras av en kollegialt beslutande lekmanstyrelse och en generaldirektör som chef. Styrelsen skall bestå av fem ledamöter med generaldirektören som självskrivnen ledamot och ordförande.

I statsrådsprotokollet erinras om att den statliga medverkan i trafiksäkerhetsarbetet f. n. utövas i ett flertal former och att uppgifterna är fördelade på ett stort antal myndigheter och organisationer utan att något centralt organ under Kungl. Maj:t har tillagts en ledande och samordnande funktion. Det anses med hänsyn härtill vara en angelägen uppgift att söka undanröja den nuvarande splittringen genom att uppdraga åt ett enda organ att ansvara för trafiksäkerhetsfrågorna inom vägtrafiken och att ge detta organ sådana resurser att det kan inta en ledande ställning inom trafiksäkerhetsarbetet. Utskottet delar denna uppfattning och finner det därför tillfredsställande att förslag i angivna syfte nu framlagts.

Utskottet tillstyrker således att trafiksäkerhetsverket inrättas fr. o. m. den 1 januari 1968 och att verket tillföres de arbetsuppgifter från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, statens bilinspektion och högertrafikkommissionen som Kungl. Maj:t föreslagit liksom verkets uppdelning på fyra centrala byråer och en regional organisation på sju distrikt.

Den förstärkta arbetstidsinspektionen bör därvid förläggas till arbetarskyddsverket, som redan har tillsynsskyldighet över arbetarskydds- och arbetstidslagstiftningens efterlevnad inom trafikväsendet. Såsom i statsrådsprotokollet också framhållits är säkerheten i vägtrafiken en så viktig fråga att det nya verkets arbetsuppgifter så långt detta låter sig göra bör koncentreras uteslutande till detta verksamhetsfält. Under hänvisning till det anförda avstyrker utskottet det i motionen II: 910 framställda yrkandet att nämnda inspektion skall handhas av trafiksäkerhetsverket.

I fråga om verkets styrelse har i motionerna I: 727 och II: 911 yrkats att denna i enlighet med utredningsförslaget skall bestå av sju ledamöter inklusive verkschefen. Motionärerna har som skäl härför åberopat vikten av en bred representation i trafikmyndighetens styrelse och trafiksäkerhetsarbetets förankring hos olika organisationer och myndigheter. Även utskottet har vid sin prövning av denna fråga funnit skäl tala för en viss ökning i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag samt föreslår därför att antalet ledamöter fastställs till sex.

Beträffande byråernas indelning i sektioner samt fördelningen av arbetsuppgifterna mellan byråerna och sektionerna tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag. I motionerna I: 727 och II: 911 har yrkats att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om förslag till inrättande av en ut-

redningssektion inom verkets trafik- och informationsbyrå med det syfte och de arbetsuppgifter som angetts i motionerna. Inom sektionen skulle främst bedrivas kontinuerligt utvecklings- och forskningsarbete. I likhet med motionärerna finner utskottet en sådan verksamhet angelägen. Frågan om bl. a. trafiksäkerhetsforskningens organisation m. m. utreds emellertid f. n. av 1964 års transportforskningsutredning. I avvaktan på resultatet härav finner sig utskottet inte kunna tillstyrka att en särskild framställning i ämnet nu göres från riksdagens sida och avstyrker därför motionerna i denna del.

Statens biltrafiknämnd bör, såsom i statsrådsprotokollet föreslagits, upphöra den 1 januari 1968. Den centrala efterhandsgranskning av färdskrivardiagram för kontroll av överträdelse av hastighets- och arbetstidsföreskrifter som nu sker slopas därvid och nämndens kvarvarande tillståndsgivning till linje- och beställningstrafik samt transportförmedling överföres till länsstyrelserna. Återstående funktioner inom biltrafiknämnden, vilka av praktiska skäl bör handläggas centralt eller inte lämpligen kan överföras till annan myndighet, skall ombesörjas av en nyinrättad transportnämnd för vissa beredskapsfrågor m. m. Denna skall sålunda överta vissa av biltrafiknämndens tillståndsärenden och beredskapsplaneringsfrågorna rörande vägtrafiken samt vidare centrala civila transportkommitténs nuvarande arbetsuppgifter. Den skall bestå av fem av Kungl. Maj:t utsedda ledamöter, varav en utses till ordförande. Till dess förfogande skall stå dels ett kansli, dels en rådgivande delegation, i vilken skall ingå företrädare för överbefälhavaren, postverket, statens järnvägar, statens vägverk, sjöfartsverket, luftfartsverket, statens jordbruksnämnd, överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap och civilförsvarsstyrelsen.

Kungl. Maj:ts förslag i fråga om personalbehovet för de föreslagna myndigheterna innebär bl. a. att som chef för trafiksäkerhetsverket inrättas en tjänst som generaldirektör i Cp 5 och att för cheferna för byråerna inrättas fyra tjänster som byråchef i C 1. Transportnämndens kansli skall förestås av en avdelningsdirektör i lönegraden B 6. Viss förstärkning av arbetarskyddsverkets personal föreslås även. Medel beräknas för sammanlagt 237 tjänster inom trafiksäkerhetsverket, 11 inom transportnämnden och 21 för arbetstidsinspektionen eller sammanlagt 269. Detta motsvaras av det antal tjänster som indras från väg- och vattenbyggnadsstyrelsens trafikbyrå, statens bilinspektion, statens biltrafiknämnd och centrala civila transportkommittén.

Utskottet tillstyrker vad departementschefen sålunda förordat. Det torde vidare få ankomma på Kungl. Maj:t att i samband med genomförandet av omorganisationen uppföra tjänster på övergångsstat och utfärda i övrigt erforderliga övergångsbestämmelser.

Kungl. Maj:ts förslag rörande *anslagsbehov och anslagstekniska frågor* innebär bl. a. att trafiksäkerhetsverkets kostnader i likhet med vad som f. n.

gäller för statens bilinspektion i viss utsträckning finansieras med avgifter. Sådana utgår f. n. för förarprov, prov med körskolepersonal och typbesiktningar. Ytterligare vissa besiktningar föreslås avgiftsbelagda fr. o. m. den 1 juli 1967. De sålunda utgående förrättningsavgifterna anses i fortsättningen i princip böra täcka kostnaderna för förarprovning, inspektion och besiktning av fordon samt därmed sammanhängande uppgifter.

Då verksamheten inom trafiksäkerhetsverket kommer att delas upp på allmän verksamhet och uppdragsverksamhet föreslås två anslag benämnda Statens trafiksäkerhetsverk: Förvaltningskostnader och Statens trafiksäkerhetsverk: Uppdragsverksamhet föras upp på riksstaten under sjätte huvudtiteln. Medelsberäkningarna härför avser andra hälften av budgetåret 1967/68. Beräkningarna av anslagsbehovet för statens bilinspektion och statens biltrafiknämnd däremot avser första hälften av nämnda budgetår. Vidare uppföres på riksstaten fr. o. m. den 1 januari 1968 ett nytt anslag benämnt Transportnämnden: Förvaltningskostnader.

För det ökade medelsbehov som vid ett genomförande av de framlagda förslagen rörande arbetstidsinspektion för vägtrafiken uppkommer för arbetarskyddsverkets del föreslår departementschefen ett täckningsanslag, benämnt Vissa kostnader för arbetstidsinspektion. Såsom av det följande framgår upptas också för vissa kostnader för utbildning av trafikskolepersonal ett särskilt täckningsanslag under sjätte huvudtiteln.

Utskottet tillstyrker att för budgetåret 1967/68 anslag för angivna ändamål anvisas om sammanlagt 11 461 000 kr. samt vad i samband därmed förordats. Anslagen skall i sin helhet avräknas mot automobilskattemedlen — dock att kostnaderna för transportnämnden avräknas till tre fjärdedelar.

I fråga om *vidareutbildningen för högre förarkompetens* understrykes i propositionen vikten av att goda möjligheter till en rationell utbildning under ledning av skolad personal står de blivande lastbils- och bussförarna till buds. För närvarande sker sådan utbildning, förutom i trafik- och åkeriföretag och trafikskolor, även i några yrkesskolor. Önskemål har framförts från bl. a. de fackliga organisationernas sida om en utbyggnad av yrkesskoleverksamheten på detta område. De ekonomiska konsekvenserna av en sådan utbyggnad är emellertid inte klarlagda. Frågan anses därför böra prövas i vanlig ordning vid behandlingen av myndigheternas årliga framställningar om anslag. Utskottet ansluter sig för sin del till denna uppfattning och kan följaktligen inte biträda yrkandet i motionen II: 910 att riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställer om förslag till 1968 års riksdag rörande en skyndsamt utbyggnad av trafikyrkesskolor och jämförlig utbildning för den yrkesmässiga trafikens personal. Utskottet vill dock i anslutning till det anförda understryka departementschefens uttalande att den av skilda organisationer, skolor m. fl. bedrivna fortbildningsverksamhet, som syftar till att upp-

öva, öka eller vidmakthålla förarens färdigheter, från trafiksäkerhetssynpunkt är betydelsefull, varför trafiksäkerhetsverket bör stå till tjänst med råd och anvisningar för att främja en lämplig uppläggning av fortbildningsverksamheten.

Utbildningen av trafikskolepersonal förslås i propositionen skola ske i det allmännas regi. Bilförarutredningens förslag om en särskild trafikläroanstalt anser sig departementschefen dock inte kunna förorda. Grundutbildningen av trafikskolepersonalen anses i stället böra förläggas till yrkeskolorna, vilket bl. a. innebär att kommunerna blir huvudmän för utbildningen. Bidrag till drift- och lokalkostnader skall härvid utgå enligt gällande grunder för statsbidrag till yrkesskolor. Även i fråga om undervisningsmateriel skall bidrag utgå — dock med den modifikation av bidragsreglerna som betingas av att materiel i form av mera speciella och dyrbara fordon m. m. i besparingssyfte föreslås skola hyras i stället för att köpas.

Även nuvarande körskoleinstruktörer skall beredas tillfälle erhalla viss utbildning, vilket föreslås ske genom att allmänna yrkespedagogiska kurser anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med ett av skolöverstyrelsen framlagt förslag samt förläggas till yrkesskolorna. Viss kompletteringsutbildning anses även kunna ske i bilinspektionens regi. Erforderlig utbildning av trafiksäkerhetsverkets personal slutligen föreslås bedriven genom intern verksutbildning.

För det ökade medelsbehov för skolöverstyrelsen som uppkommer i anledning av den förordade trafikskoleutbildningen föreslås, såsom tidigare nämnts, för nästa budgetår under sjätte huvudtiteln ett förslagsanslag av 1 600 000 kr. skola uppföras, benämnt Vissa kostnader för utbildning av trafikskolepersonal. Anslaget skall fungera som täckningsanslag för de båda ordinarie anslagen för bestridande av kostnader av här ifrågakvarande art, nämligen Bidrag till driften av kommunala gymnasiala skolor samt Bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m.

En bättre och mera enhetlig utbildning är även enligt utskottets uppfattning angelägen särskilt för trafikskolornas personal. Utskottet delar departementschefens uppfattning att den grundläggande utbildningen av nämnda personal inte företer några principiella skillnader i förhållande till den yrkesutbildning som sker inom det allmänna skolväsendets ram och att den därför bör förläggas till yrkesskolorna i stället för den av utredningen föreslagna trafikläroanstalten. Utskottet vill i anslutning härtill erinra om att skolöverstyrelsen i stort tillstyrkt förläggningen av utbildningen av trafiklärare till befintliga yrkespedagogiska institut men avstyrkt att utbildningen där skall ske vid särskilda avdelningar direkt underställda trafikmyndigheten. Det har nämligen synts styrelsen helt opåkallat att lägga ansvaret för denna kvantitativt jämförelsevis blygsamma lärarutbildning på annan myndighet än skolöverstyrelsen och därmed bryta en av statsmakterna angiven strävan att till överstyrelsen koncentrera ledningen för

all yrkesskoleutbildning med tillhörande lärarutbildning. Även förarprövarutbildningen, som anses vara en med trafiklärarutbildningen starkt integrerad vidareutbildning, anses böra ledas av överstyrelsen. Utbildningen av utbildningsledare anses också som övervägande pedagogisk och därför böra ske antingen vid särskilt institut eller under ledning av överstyrelsens fortbildningsinstitut. Däremot betraktas utbildningen av trafikinspektionspersonal av överstyrelsen närmast som en intern verksutbildning.

Jämväl i övriga delar finner sig utskottet kunna godtaga vad departementschefen i förevarande sammanhang förordat, vilket bl. a. innebär att det skall uppdragas åt skolöverstyrelsen att efter samråd med trafiksäkerhetsverket avge förslag beträffande vidareutbildning av viss trafikskolepersonal. I samband härmed bör dock enligt utskottets uppfattning även övervägas huruvida en mera enhetlig utbildning skulle kunna ske av skilda kategorier av personal som har speciellt betydelsefulla uppgifter inom trafiksäkerhetsarbetet, t. ex. utbildningsledare. Det i motionerna I: 726 och II: 908 framförda yrkandet att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om att en central undervisningsenhet inrättas för trafikskolepersonal, besiktningsmän och trafikpoliser synes med hänsyn till det anförda inte böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

I fråga om *trafikundervisningen i skolan* anknyter departementschefen till vissa av bilförarutredningen angivna riktlinjer, för vilka närmare redogöres i propositionen. Utredningens förslag om teoriundervisning för körkort i grundskolans sista klass skulle emellertid innebära att tiden mellan teoriundervisning och övningskörning i allmänhet skulle bli minst två år, vilket departementschefen inte finner lämpligt. Han föreslår därför att trafikutbildningen på grundskolans högstadium ges en mera allmän inriktning utan någon mera omfattande ändring av det mått av kunskaper som utredningen ansett att eleverna skall ha då de lämnar grundskolan. I övriga delar tillstyrkes i stort sett utredningens förslag.

Utskottet har funnit sig kunna godtaga vad departementschefen sålunda föreslagit beträffande den angivna målsättningen för trafikundervisningen i skolan och kan följaktligen inte biträda det i motionen II: 910 framställda yrkandet att riksdagen på denna punkt beslutar i enlighet med utredningens förslag.

I motionerna I: 728 och II: 909 har hemställts att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om ökat stöd åt undervisningen av barn på förskolestadiet samt i övrigt beaktar vad i motionerna anförts. Vidare har i motionerna I: 727 och II: 911 yrkats att riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställer om en vidgad och intensifierad TV-undervisning på trafiksäkerhetsområdet, främst inom grundskolan.

Vad motionärerna därvid anført finner utskottet i hög grad beaktansvärt. I propositionen understrykes också att barnen i förskolan och i hemmet

bör få viss trafikfostran. En särskild lärobok i trafik-kunskap, ett bättre utnyttjande av skoltelevisionen och skolradion vid trafikundervisningen samt bättre tillgång till trafikgårdar anges i väsentlig grad kunna underlätta skolans trafikundervisning. Vidare erinras om att skolöverstyrelsen har att, i samband med pågående översyn av grundskolans läroplan, tillse att en förstärkt trafikundervisning på lämpligt sätt inordnas i skolutbildningen samt att uppgöra planer för denna undervisning. Utskottet finner det för sin del angeläget att så sker och anser sig också kunna utgå från att bl. a. en vidgad skol-TV- och radioundervisning kommer till stånd. Sistnämnda media är av särskild betydelse för att nå de barn som ännu inte har tillgång till förskoleutbildning. Utskottet förutsätter att behovet av ökad trafikundervisning av barn på detta stadium beaktas av vederbörande myndigheter bl. a. i anslutning till arbetet med den närmare utformningen av trafikundervisningen samt vid prövningen av de organisatoriska och andra åtgärder som därvid må finnas erforderliga. En ökad insats även från kommunernas sida torde härvid vara erforderlig. Motionärernas önskemål synes med det anförda i väsentliga delar tillgodosedda.

I de vid början av innevarande års riksdag väckta motionerna I: 657 och II: 846 har understrukits det angelägna i att man söker få ett mer samlat grepp över trafiksäkerhetsfrågorna. I detta syfte har yrkats att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om tillsättandet av en parlamentarisk utredning i trafiksäkerhetsfrågor, varvid bör beaktas behovet av en rad av motionärerna närmare angivna åtgärder, avseende bl. a. ökad satsning på trafikundervisning i grundskolan via TV, lagstiftning rörande bilsäkerhetsfrågor och tillämpande av hastighetsbegränsningar differentierade efter vägarnas kapacitet, m. m.

Utskottet finner det i likhet med motionärerna i och för sig angeläget att man söker få ett mer samlat grepp på trafiksäkerhetsfrågorna. Kungl. Maj:ts förevarande förslag, som ju framlagts efter det de nu aktuella motionerna väckts, syftar bl. a. härtill. Inom kommunikationsdepartementet pågår f. n. en översyn av dessa frågor. En särskild arbetsgrupp arbetar också med förslag till nya svenska säkerhetskrav på bilarna, och vissa rekommendationer i syfte att planera för en säkrare trafikmiljö, framför allt i tätorterna, beräknas komma att utfärdas av byggnadsstyrelsen och väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Departementschefen förklarar sig vidare i propositionen överväga möjligheterna att i trafiksäkerhetens intresse införa differentierade fartgränser för fordon med hänsyn till beskaffenheten av olika vägar. Förslag härtill har numera framlagts (prop. nr 111).

Med hänsyn till vad utskottet sålunda anfört ävensom till den omfattande utrednings- och forskningsverksamhet i övrigt som f. n. pågår inom här ifrå-gavarande område kan utskottet inte finna anledning föreligga att från riksdagens sida nu begära en särskild utredning av det slag motionärerna yrkat.

Utskottet förutsätter dock att utvecklingen uppmärksammat följes samt att därest så befinnes påkallat eller eljest önskvärt en sådan översyn kommer till stånd.

Utskottet hemställer,

I. att motionen II: 910, såvitt den avser att arbetstidsinspektionen skall handhas av den i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 mars 1967 föreslagna trafikmyndigheten, icke må av riksdagen bifallas;

II. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 727 och II: 911, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, besluta att antalet ledamöter i styrelsen för trafiksäkerhetsverket skall vara sex, inberäknat generaldirektören som självskriven ledamot och ordförande;

III. att motionerna I: 727 och II: 911, såvitt de avser skrivelse till Kungl. Maj:t rörande inrättande av en utredningssektion inom trafiksäkerhetsverkets trafik- och informationsbyrå, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

IV. att riksdagen må, med den ändring som följer av bifall till utskottets hemställan under II., besluta att den 1 januari 1968 skall inrättas en central förvaltningsmyndighet med namnet statens trafiksäkerhetsverk i huvudsaklig överensstämmelse med vad i statsrådsprotokollet förordats;

V. att riksdagen må besluta att den 1 januari 1968 skall inrättas en myndighet med namnet transportnämnden i huvudsaklig överensstämmelse med vad i statsrådsprotokollet förordats;

VI. att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att på personalförteckning för statens trafiksäkerhetsverk föra upp tjänster på löneplan C i enlighet med vad i statsrådsprotokollet förordats;

VII. att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de övergångsanordningar som fordras med anledning av inrättandet av statens trafiksäkerhetsverk och transportnämnden;

VIII. att riksdagen må för budgetåret 1967/68 avseende tiden den 1 juli—den 31 december 1967 på driftbudgeten under sjätte huvudtiteln anvisa

a) till *Statens bilinspektion: Avlöningar* ett förslagsanslag av 553 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen,

b) till *Statens bilinspektion: Omkostnader* ett förslagsanslag av 161 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen,

c) till *Statens bilinspektion: Uppdragsverksamhet* ett för-

slagsanslag av 2 822 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen,

d) till *Statens biltrafiknämnd: Avlöningar* ett förslagsanslag av 613 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen,

e) till *Statens biltrafiknämnd: Omkostnader* ett förslagsanslag av 61 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

IX. att riksdagen må för budgetåret 1967/68 avseende tiden den 1 januari—den 30 juni 1968 på driftbudgeten under sjätte huvudtiteln anvisa

a) till *Statens trafiksäkerhetsverk: Förvaltningskostnader* ett förslagsanslag av 906 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen,

b) till *Statens trafiksäkerhetsverk: Uppdragsverksamhet* ett förslagsanslag av 3 993 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen,

c) till *Transportnämnden: Förvaltningskostnader* ett förslagsanslag av 274 000 kr., därav tre fjärdedelar att avräknas mot automobilskattemedlen,

d) till *Vissa kostnader för arbetstidsinspektion* ett förslagsanslag av 478 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

X. att riksdagen må till *Vissa kostnader för utbildning av trafikskolepersonal* för budgetåret 1967/68 på driftbudgeten under sjätte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 1 600 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

XI. att riksdagen må med bifall till vad i statsrådsprotokollet förordats samt med avslag å motionen II: 910, såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t ge till kända vad utskottet anfört rörande viss vidareutbildning av förare;

XII. att motionerna I: 726 och II: 908 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

XIII. att riksdagen må godkänna i statsrådsprotokollet förordade grunder för statsbidrag till förhyrning av stadigvarande undervisningsmateriel vid yrkesskolor;

XIV. att motionen II: 910, såvitt den avser målsättningen för trafikundervisningen i skolan, icke må av riksdagen bifallas;

XV. att riksdagen må, med bifall till vad i statsrådsprotokollet förordats samt i anledning av motionerna I: 728 och II: 909 ävensom I: 727 och II: 911, sistnämnda båda motioner såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t ge till

känna vad utskottet anfört i fråga om trafikundervisningen i skolan m. m.;

XVI. att motionerna I: 657 och II: 846 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 28 april 1967

På statsutskottets vägnar:

EMIL NÄSSTRÖM

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Näsström, Einar Persson, Axel Andersson, Ivar Johansson, Fritz Persson, Svensson, Kaijser, Söderberg, Ottosson, Mårtensson, Herbert Larsson, Hjorth, Eric Gustaf Peterson, Strandberg och Johan Olsson; samt

från a n d r a kammaren: herrar Karlsson i Olofström, Blidfors, Eliasson i Sundborn, Mellqvist, fru Lewén-Eliasson, herrar Bergman, Mattsson, Tursson, fröken Olsson, herrar Gustafsson i Skellefteå, Lindholm, Johansson i Norrköping, Nelander, Källstad och Nordstrandh.

Reservation

av herr *Johansson* i Norrköping.